

הלל (9)

להם: ראו הניסים שנעשו "בְּיָמַי", והאמינו כי ה' מנהיג את העולם!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

לזכור את ה' גם בימים ובזמנים הטובים
ובְּיָמַי אֶקְרָא (קטז. ב)

במדרש נאמר: "ובְּיָמַי" אלו ימים טובים. וביאר הגאון רבי יהושע לייב דיסקין: רמז יש כאן, שלא רק מתוך צרה ומיצר יש לקרוא אל ה' ולצפות לישועתו, אלא גם כשהימים ימי טובה שלווה ונחת, שאין האדם חסר כלום, גם אז צריך לקרוא אל ה'. הוסיף על כך הגאון רבי שרגא פייביל פראנק: גם הפסוק (להלן קיח. א): "הודו לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד", מרמז לכך, וקורא לכל אדם להודות לה' "כי טוב", גם כאשר טוב, וזאת על יסוד הכלל 'כי משמש בד' לשונות', וכאן הכוונה "כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד", שהרי חסד ה' הוא לעולם, גם בשעה שהאדם מסובב ומסובל ויסורים, וגם כאשר האדם חי בטוב ובנעימים!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

אֶפְפוּנִי חֲבִלֵי מוֹת וּמִצָּרִי שְׁאוֹל מִצָּאוֹנִי צָרָה וַיִּגְוֶן אֶמְצָא (קטז. ג)

הפסוק מתאר תחושת מצוקה עמוקה מאוד של דוד המלך, או של כל יהודי שמתפלל בפרק זה, הוא אומר: "כרבו אותי חבלי המוות", כלומר, הייתי קרוב מאוד למוות, או מוקף בצרה גדולה. "ומִצָּרִי שְׁאוֹל מִצָּאוֹנִי", שקיים ומתקוות כה קשות גאילו מגיעות מעמקי השאול (מקוות המוות). "צָרָה וַיִּגְוֶן אֶמְצָא", מצאתי את עצמי בצוך צרה וכאב גדול. פסוק זה מבטא יאוש קצוני, אך מה שמגיע אחריו בפרק הוא הקריאה לה' והישועה, דבר שמחזק כל אדם במצוקה.

המלקט

לקרוא אל ה', לארק בעת צרה!
צָרָה וַיִּגְוֶן אֶמְצָא. וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא אָנָּה ה' מִלְּטָה נַפְשִׁי (קטז. ג. ד)
פעם אחת, כשבתי ליד שולחנו הטהור, התלהב הגה"ק רבי דוד"ל בידרמן מלעלוב ירושלים ואמר:

כשהקב"ה שומע קולנו זהו אות שאנו אהובים לפניו אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי (קטז. א)
ב"ילקוט שמעוני" (תהלים רמז תתעג): אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה: רבנו של עולם, אימתי אני אהובה לפניך? בזמן שאתה שומע קול תחנוני. מהי כוונת המדרש הזה? ואולי כתב הגאון רבי צבי פסח פראנק ששמע מרבי יהודא מהורודנא בשם גדול אחד, למדרש זה היה קשה: מה הרבותא בפסוק? פשיטא שאוהב שישמע ה' קולי?

ולכן אמר המדרש ששמיעת הקול מצביע על כך שהיא (כנסת ישראל) אהובה לפניו, וזהו שאומר: "אֶהְבֵּתִי", כלומר: עיקר האהבה שלי היא: שאהיה אהובה לפניו יתברך, וזהו עיקר רצונה ומטרתה של כנסת ישראל. וכיצד תהיה אהבה זו ניכרת? על ידי שמיעת קולה!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

על ידי הניסים, אוכל לקרב רחוקים!
אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא (קטז. א. ב)
כתב הרמב"ן על הפסוק (בראשית יג. ד): "ויקרא שם אברם בשם ה'", דהיינו: שקרא והכריז בשם ה' ופרסם אמונת אלוקי עולם. והנה, הטעים הגאון שלמה זלמן עהרנרייך בספרו "אבני המקום", דרך המוכיחים המפרסמים אמונת ה' לספר ניסים ונפלאות שעשה השי"ת מאז ומעולם, כעין נר חנוכה שהוא לפרסומי ניסא. אבל יותר יוכל המוכיח לפעול אמונת ה', אם יוכל להראות להם ניסים שנעשו בימיו ממש, ולא יצטרך להביא להם מדורות קודמים.

וזהו, אמר רבי שלמה זלמן, מה שאמר דוד המלך בפסוקים שלפנינו: "אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי", "כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי", דהיינו: אוהב אני אם ישמע ה' תפילתי ויטה אוזנו להושיעני בכל אשר אבקש, כדי שיהיה בכוחי להכניס על ידי זה רבים תחת כנפי השכינה, ולקרא ולפרסם אמונת ה' בעולם, כי: "ובְּיָמַי אֶקְרָא", שמעתה יכול אני לומר

נאמר "צָרָה וַיִּגֹּן אֶמְצָא. וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא אָנָּה ה' מִלְטָה נִפְשִׁי, וְכֵן נִבְאָר: יֵשׁ לָךְ אָדָם הַאֲוֹמֵר כִּי רַק בִּשְׁעָה שֶׁצָּרָה וַיִּגֹּן אֶמְצָא, אִזּוֹ בִּשְׁם ה' אֶקְרָא, וְעַל זֶה הִתְפַּלֵּל דּוֹד הַמֶּלֶךְ: "אָנָּה ה' מִלְטָה נִפְשִׁי", הַצִּילֵנִי מִדַּעַת פְּסוּלָה זוּ!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

מלטה נפשי, בזמני עושר ובזמני עוני!
צָרָה וַיִּגֹּן אֶמְצָא. וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא אָנָּה ה' מִלְטָה נִפְשִׁי... כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא (קטז.ג.ד. יג)

לפנינו פירוש שהותעק מכתב ידי של הגאון רבי גור אריה הלוי, רב במנטובה. ידוע כי שני דברים עלולים להתוות את האדם מהדרך הטובה אל הדרך הרעה: או רוב טובה או רוב פורענות, כמאמר הכתוב: (משלי. ח) "ראש ועושר אל תתן לך". לכן אומר המשורר: "כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא", כשהקב"ה מיטב לי, "וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא", התפלל לה; וכן: "צָרָה וַיִּגֹּן אֶמְצָא", כשיבואו עלי צרות, גם אז "וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא". ובשני המצבים אתפלל: "אָנָּה ה' מִלְטָה נִפְשִׁי", שלא תטה מדרך הטובה!

ספר "כמוצא שלל רב תהלים"

שִׁמְר פִּתְאִים ה' דִּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ (קטז.ו)
דוד המלך מעיד על חסדי ה', גם כשהיה במצב של חוסר דעת ותמימות, כמו פתאים, ה' שמר עליו. כשהיה דל, חסר אונים, ה' הושיע אותו. "שִׁמְר פִּתְאִים ה'": הקב"ה לא רק שומר על הצדיקים, אלא גם על הפתאים, אלא שלא תמיד יודעים להיזהר, אלה שלא תמיד מבינים את הסכנות. אפילו כשהאדם תמים ופשוט, הקב"ה מלווה ושומר אותו. "דִּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ": כאשר אדם נמצא בשפלות, בדלות, הן בגשמיות והן ברוחניות, ופעמים אין לו כוחות משלו, שווקט אז הוא זוכה לראות את ישועת ה'. מתוך החלושה והדלות מתגלה חסדו של הקב"ה.

מסר לחיים

לפעמים אדם מרגיד חלש, לא שייך לא בדרגה, לא ראוי, אך דוד המלך מלמדנו שהקב"ה לא מחפס רק את הגדולים. הוא שומר על הפתאים הוא מושיע את הדל. אפילו אם האדם נפל, אם הוא קורט לה, "וְלִי יְהוֹשִׁיעַ". זהו חיזוק עצום לכל אחד ואחד, גם במצבים של קטנות חלושה או חוסר הבנה, אם רק נפנה להקב"ה הוא ישמע ויושיע. המלקט

הלכה: ברכת הריח כשיש ספק: על כל סוגי הריח אם טעה וברוך בורא מיני בשמים יצא בדיעבד והיא ברכת כוללת, גם אם הוא פרי המריח. הילכך על כך דבר שהוא מסופק מה ברכתו, מברך בורי מיני בשמים. אך אם בריך בכת עצי על עשבי או להיפך לא יצא, דעך לא נכלל בעשב ועשב לא נכלל בעץ. אם בריך על פרי המריח בורא עצי בשמים יצא שהרי מין עץ הוא ולא שיקר, וי"א שלא יצא. ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: הדיבור הוא המתנה הגדולה ביותר שינתנה לאדם, אבל הוא גם כלי המסוכן ביותר אם משתמשים בו לא נכון. חפץ חיים

חקירה: אבידה מדעת: הפקר, או שעדיין שייכת למאבד(שו"ע חו"מ רסא-ד: רמב"ם- לא הפקר, טור-הפקר, דנו בהם הקצות והנתיבות שם, מחנה אפרים זכיה מהפקרו) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: איש דמים ומרמה
עשיר רודף בצע היה נוהג להונות את הבריות במעשי רמאות, כדי להגדיל את הונו. אמר לו הגאון רבי פנחס הורביץ בעל "הפלאה": עשיר שכמותך, לא רק שאין הדעת סובלת, אלא גם מתעבים אותו מן השמים. שכן אמרו חז"ל: ארבע אין הדעת סובלתן ואחד מהם, עשיר מכחיש (פסחים קיג), וכן נאמר בתהלים: "איש דמים ומרמה יתעב", הוא אומר: איש עשיר שיש לו הרבה דמים ובכל זאת הוא מרמה, מן השמים מתעבים אותו. ספר "חד וחלק" חלק ג' (דף קא)

שבת שלום

וצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדים קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. שלום בית: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג', זיווג הגון: יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה בכל: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר ולייזל מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ראובן בן חגינה, ג'נט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. אליהו בן מרים, נסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוקוה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר.

